

Svjedočanstva

S građevine u Građevinu Božju

fra Stjepan Raić

Ja sam fra Stjepan Raić podrijetlom iz Župe sv. Franje Asiškog Crivac. Imam trideset osam godina i bogoslov sam Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja. Student sam prve godine Filozofsko-teološkog studija u Splitu. U postulaturu sam pristupio 2019. u Imotskom, a nakon devet mjeseci provedenih u postulaturi stupio sam u novicijat na Visovac gdje sam proveo godinu dana te sam nakon prvih privremenih zavjeta došao na klerikat u Split gdje se nastavlja moja daljnja formacija i obrazba.

Svjedočanstvo o pozivu nije samo danas, nego je cjeloživotno svjedočanstvo koje traje sve do kraja života jer se ne odnosi na trenutak i kao da je s tim ispunjeno. Kao mladić nisam nikada mislio da bih mogao postati svećenik. Svoje djetinjstvo i mladenačke dane provodio sam jednostavno u igri i zaigranosti. Roditeljski odgoj i briga roditelja da mi prenesu životne vrijednosti, osobito u ophođenju prema drugome, doprinijeli su da se odnosim odgovorno prema obavezama i svemu onom što mi je povjereno. Koliko god su mi se tada njihovi poticaji i opomene činili dosadnima, toliko su se pokazali jako dobri u situacijama koje sam prolazio. Od kada sam primio sakrament potvrde, malo-pomalo manje sam dolazio i na svetu misu, iako sam bio ministrant sve do svete potvrde. Nakon završetka srednje

škole počeo sam raditi i to je jedno životno razdoblje koje je bilo jako dobro. Na jedan način tražio sam i ispitivao koje sve mogućnosti ima mladi čovjek, ali postavljao sam i ona dublja pitanja, a to je pitanje koji je smisao života. Do odgovora na pitanje koji je smisao života i nisam došao tek tako, nego prvenstveno iz susreta s ljudima. Budući da sam radio u građevinskom sektoru, imao sam priliku upoznati puno ljudi, a svatko od njih je nosio svoje radosti i životne poteškoće. Malo-pomalo na taj način shvatio sam da život nosi daleko više od onoga mladenačkog zaigranog života. Nakon što me je kolega nagovorio, otišao sam na duhovnu obnovu, a nakon toga susreta, moram priznati, počeo sam drugačije percipirati životne situacije, prvenstveno zahvalnost za ono što imam i što mi je netko omogućio.

Počeo sam redovito ići na svetu misu, redovito se ispovijedati i dalje propitujući u sebi koji je smisao života i na koji način ga najbolje ostvariti. U svojim pitanjima nisam ništa tražio na brzinu, nego su mi odgovarale neke životne situacije, a posebno kroz molitvu i sakramentalni život koji je djelovao na mene kao kvasac, malo-pomalo me zahvaćao i mijenjao od moga pogleda do promišljanja. U mojoj je nutрини počelo odzvanjati služenje, a tada nisam ni shvaćao kakvo bi to bilo služenje pa sam se pitao koje je to služenje, brak ili nešto drugo. Tada mi nije padalo na pamet da bi to mogao biti svećenički poziv, sve do jednog dana kada mi je došlo u promišljanju pitanje je li to svećenički poziv, a meni je još odjekivalo služenje i tu sam pomisao odbio jer nije to za mene, tada sam imao trideset godina. Međutim, ta mi se misao

javljala s vremena na vrijeme, a ja sam to samo odgurnuo od sebe, tješeći se da to nije za mene ili da samo umišljam. Kako sam ja uporno odbijao, a molio Boga da mi pomogne oko razabiranja onoga što je u meni stalno odzvanjalo na služenje, tako se meni malo-pomalo počinjao otkrivati poziv, onako potihom i nenametljivo. Što se poziv više otkrivao, u meni se stvorila jedna neodlučnost u kojoj sam morao sam sa sobom riješiti nedoumice jer problem nije bio s Bogom, nego sa mnom. Ovakva moja borba trajala je četiri godine i nije prestajala jer sam mislio da će proći. Kako nije prolazila, počeo sam razmišljati o pozivu. Ovo je bilo oko Velike Gospe i sljedeće godine u drugom mjesecu donio sam odluku da se odlučujem na poziv. Kada sam ja u sebi rekao da, kao da se otvorila jedna brana u mojoj nutрини. Nakon što sam se odlučio na svećenički poziv, trebalo je odabrati gdje ići. Otišao sam po iskustvo

u Imotski i nakon toga sam donio odluku da pristupam u franjevački red. Tako sam u devetom mjesecu pristupio u postulaturu i to je početak moje formacije koja se nastavlja. Koliko god čovjek mislio da je na nešto spreman, toliko ga situacije razuvjere da nije baš tako. Treba se više oslanjati na Božju pomoć bez koje ne bih ni bio ovdje gdje sada jesam. Mogu samo reći da Bog ne bira hrabre, nego kroz cijelu ljudsku povijest je onaj koji osposobljuje za hrabrost, a tako je i mene osposobio.

Kroz sve ovo što sam gore napisao o svojoj borbi i promišljanju veliku ulogu ima nešto što je jako potrebno, a to mogu reći svakom čovjeku bez obzira odlučuje li se za svećenički, redovnički ili bračni poziv. To je sakramentalni život. Osobni odnos s Bogom čovjeka zahvaća i oblikuje te se na taj način možemo izgraditi kao autentične osobe koje mogu svjedočiti svojim životom.

“...nego je strpljiv prema vama jer neće da tko propadne”

2 Pt 3,9

fra Marko Udovičić

Na jednom sastanku bogoslova s magistrom fra Ivanom Režićem tema je bila na neki način povezana s duhovnim pozivom. Tada je fra Ivan iznio jedan podatak koji mi je zazvučao prilično zanimljivo. Rekao je da su istraživanja pokazala da se velika većina duhovnih zvanja pojavljuju oko 12. godine života, bilo mladića, bilo djevojke. Stoga valja više govoriti o kasnim odazivima, nego o kasnim duhovnim zvanjima. Nakon što sam ovo čuo počeo sam analizirati svoj duhovni poziv. Upitao sam se spadam li možda i ja u tu grupu kasnih odaziva. Čini se da zbilja spadam.

Vjerujem da je klica mog duhovnog poziva nikla već u osnovnoj školi. Prva uspomena koja bi se s tim mogla povezati je jedan sat vjeronauka, samo se ne mogu točno sjetiti koji sam razred tada bio. Po svojoj prilici je moralo biti između 5. i 8. razreda, a to upada u ovo spomenuto razdoblje oko 12. godine života. Na tom satu fra Jakov Begonja, tadašnji studenački župnik, govorio je o tome kako izgleda život jednog redovnika u jednom talijanskom benediktinskom samostanu te u jednom slovenskom samostanu (iako se ne sjećam točno o kojim je samostanima riječ, vjerujem da se radi o samostanu Montecassino, odnosno o kartuziji Pleterje). Nakon što

sam čuo te opise prvo što sam pomislio bilo je: „Zar ne bi bilo dobro tako živjeti?“. No, čini se da klica još nije bila spremna za daljnji rast, jer nakon osnovne škole uopće mi nije padala na pamet Franjevačka gimnazija u Sinju, nego sam upisao opću gimnaziju u Splitu. Ne mogu se sjetiti jesam li u tom srednjoškolskom razdoblju razmišljao o duhovnom pozivu. Međutim, redovito sam svaki vikend odlazio na Studence kako bih pohađao vjeronauk za pripremu za svetu potvrdu, a uključio sam se tada i u župski zbor, sudjelovao koliko sam mogao u aktivnostima u župi. Tako da, iako nije postojalo izravno promišljanje s moje strane, vje-

rujem da je sve ovo pomoglo u formiranju mog poziva.

Nakon srednje škole upisao sam povijest i engleski jezik na Filozofskom fakultetu u Splitu. Ni u ovom razdoblju nisam razmišljao u duhovnom pozivu. Štoviše, počinju se javljati misli o tome kako ću jednog dana biti učitelj u nekoj školi i kako ću imati svoju vlastitu obitelj. U ovom razdoblju upustio sam se i u političke vode. Uvjeren sam, zapravo, kako gradim jedan kvalitetan i ispunjen život. Međutim, Gospodin mi počinje davati signale kako On ima nešto drugo u planu. Sjećam se da su se ponekad u Molitvama vjernika na nedjeljnim misama molili zazivi za nova duhovna zvanja. Iz nekog razloga imao sam osjećaj da su oči svijlu uprte u mene. No sada znam da su to bile Gospodinove oči. Zatim, jedne je zime naš tadašnji župnik fra Danko Glibota bio bolestan i nije mogao pohoditi župu u uobičajenom božićnom blagoslovu obitelji pa je umjesto njega to obavio don Jakov Cikojević. Ulazeći u našu kuću, pogledao je u mene i, poput nekog vapaja, upitao: „Pa dobro, kad ćeš ti u svećenike da se mi stari možemo malo odmoriti?“ Moram priznati da sam ostao pomalo začuđen jer nisam mogao dokučiti zašto je baš mene to upitao. Sada vjerujem da se Gospodin poslužio don Jakovom kako bi me ohrabrio da se odlučim za taj korak. No ovu, sad već prilično jasnu poruku, još uvijek nisam shvatio. I dalje sam bio usmjeren na svoje planove, na budućnost kakvu sam ja sebi zacrtao.

Istini za volju, ipak sam osjećao da nešto nedostaje, samo nisam znao što. Iz nekog sam razloga usmjerio svoju pozornost na fakultet misleći da je to rješenje za ovaj nedostatak. Mislio sam da će nakon što diplomiram taj osjećaj nestati. Ali nije. Upisao sam i doktorski studij misleći da će to ukloniti ovaj osjećaj. Ali nije ni to. U svemu tome stalno sam sebe pitao što je ono što

nedostaje i jednostavno nisam pronalazio odgovora. Dolazi tada i sumnja. Što ako osjećaj nedostatka ne nestane ni nakon još nekoliko godina studija? Što onda? I tada se pojavljuje odgovor. U ljeto 2018. godine moj profesor don Marko Trogrlić bio je zaređen za đakona, što me je oduševilo. Ali još uvijek u mom srcu nema misli o tome da bih i ja treba ići tim putem. Baš sam bio uporan u ignoriranju Božjeg poziva. Sva je sreća pa je Bog uporniji i strpljiviji od mene. Jer kasnije tog ljeta i općenito do kraja te godine više puta mi se vraćalo u sjećanje don Markovo ređenje. Nije mi bilo jasno zašto, ali sam znao da nije slučajno i da mora postojati neki razlog tome, da je taj razlog Bog. Po prvi puta nisam se samom sebi obraćao kada je u pitanju moja budućnost, nego sam počeo Gospodinu postavljati pitanje: „Što mi je činiti?“ I u jednom trenutku sam jednostavno upitao: „Bože, je li to to? Zoveš li me stvarno?“ Odgovor je bio potvrđan.

I tek što sam uspio razriješiti s Bogom pitanje poziva kojeg mi je uputio, u mojoj obitelji započinje jedno teško i mučno razdoblje. Na blagdan Svete obitelji (još uvijek je 2018. godina) moja se obitelj raspada. Izbija velika svađa kojoj je uzrok gomilanje nerazriješениh problema i manjak (ili čak potpuni nedostatak) komunikacije. Rezultat svega je rastava roditelja. Potresenost koju sam tada osjećao išla je do točke krize identiteta, u smislu da ona zajednica s kojom sam se poistovjećivao, koja mi je davala posebnost u mom identitetu – više ne postoji. Dom u kojem sam osjećao sigurnost – više ne postoji. A nakon početnog šoka nametnulo mi se pitanje: kako ispuniti svoj duhovni poziv sada kada bih trebao biti uz svoju obitelj (jer odlazak u samostan znači napuštanje obitelji). I kome se drugome obratiti u ovakvoj neodumici nego Bogu?! U razgovoru s Njim shvatio sam da moja prisutnost neće ni na kakav način poboljšati situaciju, da nisam ja taj koji će spa-

siti stvar. To jedino može On. Tako da sam učvršćen ovim odgovorom donio konačnu odluku o prihvaćanju duhovnog poziva. Otišao sam tada fra Jakovu Begonji koji je u to vrijeme bio gvardijan u samostanu Gospe od Zdravlja. Sjećam se da je to bilo 13. svibnja 2019. godine, spomendan Gospe Fatimske. Padala je jaka kiša. Kad sam mu rekao da bih htio pristupiti franjevačkom redu, on me je samo upitao jesam li u to siguran, a ja sam odgovorio da jesam. Onda mi je rekao da će dogovoriti sastanak s provincijalom. Krajem svibnja to se i dogodilo. Provincijal fra Marko Mrše primio me na razgovor nakon kojega mi je rekao da će me vrlo rado pripustiti u postulaturu. Nakon vremena provedenog u postulaturi i novicijatu sada se nalazim u klerikatu naše Provincije. Uspješno sam završio prvu godinu filozofsko-teološkog studija na Katoličkom bogoslovnom fakultetu i nastavljam dalje uz pomoć Trojedinoga Boga.

Na kraju teško je, zapravo, riječima objasniti što se to točno događa između Boga i osobe koja osjeti poziv. Tako da je ovaj moj opis prilično manjkav, kako zbog nemogućnosti opisivanja takve jedne intimne veze, tako i zbog mojih oskudnih spisateljskih sposobnosti. Ali ono što mislim da se može iščitati iz ovog teksta jest da je Bog strpljiv, da nije nametljiv i da uvijek čeka raširenih ruku da nas primi u svoj očinski zagrljaj. To nam na razne načine daje do znanja, a na nama je da ih uspijemo prepoznati. Recept za uspjeh je prilično jednostavan: obrati se Bogu! I to je druga stvar koju želim istaknuti. Onog trenutka kad se prestanemo oslanjati isključivo na sebe i kad iskrenim srcem pristupimo Gospodinu znajući da o Njemu ovisi naš uspjeh, u konačnici naš spas, onda nam nestane svaki osjećaj nedostatka i nedorečenosti.

*dgojni
zavodi*